

राज्यातील महिलांच्या सक्षमीकरणासाठी
“आदिशक्ती अभियान” राबविणे व
“आदिशक्ती पुरस्कार” प्रदान करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक-आदिपु-२०२५/प्र.क्र.१५/का-१०

नविन प्रशासन नभवन, तिसरा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक- ०१जुलै, २०२५.

संदर्भ:- १. महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०२१/प्र.क्र.६२/का-०८, दि.७.५.२०२१,
२. ग्राम विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.झोडपीए २०१३/प्र.क्र.७६/पंरा-१, दि.१९.१.२०२१,
३.महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.आदिपु-२०२५/प्र.क्र.१५/का-१०, दि.२२.५.२०२५,

प्रस्तावना -

राज्यातील महिला व बालकांची मोठया प्रमाणात असलेली लोकसंख्या व राज्यातील महिलांच्या जीवनात येणाऱ्या समस्या व त्यांच्या सबलीकरणासंदर्भात भेडसावणाऱ्या समस्या ज्यामध्ये प्रामुख्याने महिलांच्या अर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक व आरोग्य विषयक समस्या जाणुन घेऊन त्यांचा सर्वांगिण विकास होण्याच्या दृष्टीने राज्यात सन २०२५-२६ पासून आदिशक्ती अभियान राबविण्याबाबत व आदिशक्ती अभियान उत्कृष्टपणे राबविणाऱ्या ग्रामपंचायतींना आदिशक्ती पुरस्कार देऊन त्यांचा गौरव करण्याबाबत संदर्भाधीन दि.२२.०५.२०२५ च्या शासन निर्णयान्वये आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. सदर शासन निर्णयामध्ये अंशात: सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राज्यात “आदिशक्ती अभियान” यशस्वीपणे राबविण्यासाठी संदर्भाधीन दि.२२.०५.२०२५ च्या शासन निर्णयान्वये गठित करण्यात आलेल्या तालुकास्तर समितीची रचना खालीलप्रमाणे करण्यात आली आहे :-

१. बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण) (ज्येष्ठतम)	-	अध्यक्ष,
२. तालुक्यातील जेष्ठ अंगणवाडी पर्यवेक्षिका	-	सदस्य,
३. तालुक्यातील आरोग्य अधिकारी(महिला आरोग्य अधिकाऱ्यास प्राधान्य)	-	सदस्य,
४. महिलांच्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थेचे प्रतिनिधी (महिला)	-	सदस्य,
५. तालुका संरक्षण अधिकारी (कनिष्ठ)	-	सदस्य सचिव.

“याएवजी”

वरील तालुकास्तर समितीची सुधारित रचना खालीलप्रमाणे राहील :-

१. गट विकास अधिकारी	-	अध्यक्ष,
२. तालुक्यातील जेष्ठ अंगणवाडी पर्यवेक्षिका	-	सदस्य,
३. तालुक्यातील आरोग्य अधिकारी(महिला आरोग्य अधिकाऱ्यास प्राधान्य)	-	सदस्य,
४. महिलांच्या क्षेत्रात काम करणाऱ्या स्वयंसेवी संस्थेचे प्रतिनिधी (महिला)	-	सदस्य,
५. तालुका संरक्षण अधिकारी (कनिष्ठ)	-	सदस्य,
६. बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण) (ज्येष्ठतम)	-	सदस्य सचिव.

२. राज्यात “आदिशक्ती अभियान” यशस्वीपणे राबविष्यासाठी संदर्भाधीन दि.२२.०५.२०२५ च्या शासन निर्णयान्वये गठित करण्यात आलेल्या जिल्हास्तर समितीची रचना खालीलप्रमाणे करण्यात आली आहे :-

१. जिल्हाधिकारी	-	अध्यक्ष,
२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.	-	सदस्य,
३. शिक्षणाधिकारी (प्रा.), जि.प.	-	सदस्य,
४. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.	-	सदस्य,
५. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी	-	सदस्य,
६. जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, महिला व बाल विकास, जि.प.	-	सदस्य सचिव.

वरील जिल्हास्तर समितीची सुधारित रचना खालीलप्रमाणे राहील :-

१. जिल्हाधिकारी	-	अध्यक्ष,
२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.	-	सदस्य,
३. शिक्षणाधिकारी (प्रा.), जि.प.	-	सदस्य,
४. जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि.प.	-	सदस्य,
५. प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा	-	सदस्य,
६. जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी	-	सदस्य,
७. जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, महिला व बाल विकास, जि.प.	-	सदस्य सचिव.

३. संदर्भाधीन दि.२२.०५.२०२५ च्या शासन निर्णयानुसार सदर अभियानांतर्गत परिशिष्ट-अ मध्ये नमूद बाबींसंदर्भात दरवर्षी दि.०१ जानेवारी ते दि.३१ डिसेंबर या कालावधीत झालेल्या कामांचे/ प्रगतीचे मुल्यांकन फेब्रुवारीअखेर पूर्ण करण्यात यावे तसेच, तालुकास्तरीय पुरस्कारांचे जिल्हास्तरावर, जिल्हास्तरीय पुरस्कारांचे विभाग स्तरावर व राज्यस्तरीय पुरस्कारांचे राज्यस्तरावर आयोजन करून पुरस्काराचे वितरण शक्यतो मार्चच्या पहिल्या आठवड्यात करण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. तथापि, सन २०२५-२६ या वर्षातील बराचसा कालावधी उलटून गेलेला असल्यामुळे सदर वर्षाच्या कामांचे/ प्रगतीच्या मुल्यांकनाचा कालावधी हा शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून (दि.२२.०५.२०२५) ते दि.३१.१२.२०२५ पर्यंत ग्राह्य धरण्यात यावा.

४. तसेच, तालुकास्तरीय, जिल्हास्तरीय व राज्यस्तरीय आदिशक्ती पुरस्कार वितरीत करण्याबाबत कामांचे/ प्रगतीचे मुल्यांकन खालील वेळापत्रकाप्रमाणे करण्यात यावे :-

अ.क्र.	पुरस्कार	मुल्यांकन करावयाचा कालावधी
१	तालुकास्तरीय पुरस्कार	दि.१६ जानेवारी ते ३१ जानेवारी
२	जिल्हास्तरीय पुरस्कार	दि.०१ फेब्रुवारी ते १५ फेब्रुवारी
३	राज्यस्तरीय पुरस्कार	दि.१६ फेब्रुवारी ते फेब्रुवारी अखेरपर्यंत

५. तालुकास्तरीय, जिल्हास्तरीय व राज्यस्तरीय आदिशक्ती पुरस्कारांचे वितरण दरवर्षी मार्च महिन्यामध्ये करण्यात यावे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.inया संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०७०११४३६५४०१३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि.रा.ठाकूर)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
३. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
४. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
५. मा. उप सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
६. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
७. सर्व सन्नाननीय सदस्य, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
८. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
९. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१०. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास विभाग) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
११. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन विभाग) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१२. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
१३. मंत्रालयीन विभागाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव,
१४. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानपरिषद), विधानभवन, मुंबई,
१५. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय (विधानसभा), विधानभवन, मुंबई,
१६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ न्याय शाखा/ अपिल शाखा), मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
१७. प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई / औरंगाबाद / नागपूर,
१८. प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त, मुंबई,
१९. महासंचालक, माहिती जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
२०. सर्व विभागीय आयुक्त/ सर्व जिल्हाधिकारी,
२१. आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे,
२२. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
२३. महालेखापाल- महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर,
२४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२५. उपायुक्त (महिला विकास/ बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे,
२६. सर्व विभागीय उप आयुक्त, महिला व बाल विकास,
२७. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
२८. सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद,
२९. सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी, नागरी, आदिवासी व ग्रामीण,
३०. सर्व सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३१. निवड नस्ती/का-१०.